

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

MÜZİK OKULLARI MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

(3 VE 4. SINIFLAR)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ

2025

İÇİNDEKİLER

1. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	5
1.2.1. Alan Becerileri, Kavramsal Beceriler ve Eğilimler	5
1.2.2. Programlar Arası Bileşenler (Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri, Değerler ve Okuryazarlık Becerileri)	5
1.2.3. Disiplinler Arası ve Beceriler Arası İlişkiler	6
1.2.4. Öğrenme Çıktıları	6
1.2.5. İçerik Çerçevesi	6
1.2.6. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)	7
1.2.7. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları	7
1.2.8. Farklılaştırma	7
1.3. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMA, ÖĞRENME ÇIKTISI SAYISI VE SÜRE TABLOLARI	8
1.4. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI	9
1.5. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	10
2. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN FARKLI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR	12
3. SINIF	12
4. SINIF	24

1. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli; bireyin bütüncül gelişimini amaçlayan, köklü bir geçmişe sahip Türk Millî Eğitim Sistemi'nin dijital çağa ve teknolojik gelişmelere duyarlılığını, yeri geldiğinde bu gelişmelere öncülük edebilme istek ve potansiyelini yansıtan bir anlayışla geliştirilmiştir. Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı'nda, öğretim programlarının temel öğeleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin benimsediği ilke ve yaklaşımlarla bu modelin bileşenlerine göre şekillendirilmiştir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin becerilerle ilgili bileşenleri; kavramsal beceriler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, eğilimler, okuryazarlık becerileri ve alan becerilerinden oluşmaktadır. Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı, bilgi edinme sürecine ek olarak bireylerin çağın gerektirdiği becerilerle donatılmasını hedeflemektedir. Program; müzik kültürü öğrenme sürecini destekleyen ve bu süreçte gelişen temel beceriler, kavramsal beceriler, sanat alan becerileri odağa alınarak hazırlanmıştır. Aynı zamanda bu becerilerin eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri ve okuryazarlık becerileri ile etkileşim içinde gelişimi hedeflenmiştir. Öte yandan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin bütüncül eğitim anlayışına uygun biçimde Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı ile birey, çevre ve topluma ilişkin değerlerin desteklenmesi; müzik kültürü dersini öğrenme-öğretme sürecinin bu değerlerle zenginleştirilerek bireye, topluma ve çevreye duyarlı bir niteliğe ulaşması hedeflenmektedir.

Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı; benimsenen model ve yaklaşım çerçevesinde müzik kültürünü öğrenme ve öğretme sürecini ilgi çekici, etkileşimli hâle getirerek öğrencilerin öğrenmeye olan ilgilerini artırmayı; birey ve toplumun ihtiyaçlarını karşılamayı ve müziği günlük hayat deneyimlerinin bir parçası hâline getirmeyi hedeflemektedir. Ayrıca programda bireylerin eleştirel düşünme, karar verme gibi üst düzey düşünme becerilerinin gelişimine önem verilmektedir. Bu doğrultuda üretken, yenilikçi ve rekabet gücü yüksek bireylerin yetiştirilmesi ile ülkemizin gelişmişlik ve kalkınma hedeflerine ulaşmasında müzik kültürü dersinden beklenen nitelikler de göz önünde bulundurulmuştur.

Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı; müziğin tarihsel, kültürel, estetik ve yaratıcı boyutları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin müziğe yönelik salt bilgi ediniminden ziyade müziksel düşünme becerileri geliştirmelerine odaklanmaktadır. Bu kapsamda öğrencilerin farklı dönem ve kültürlerle ait müzik türlerini sorgulayarak yeni müzik bilgilerini geçmiş bilgilerle bütünleştirmeleri amaçlanmaktadır. Program, müzik teorisi ve performans dayalı içerikleri sınırlı tutarak müziksel algı, analiz ve yorum becerilerini ön plana çıkarmaktadır. Ayrıca bireysel etkinlikler ve grup etkinlikleriyle öğrencilerin müzikal iş birliği becerilerini geliştirmeleri teşvik edilmekte, kültürel farkındalık ve sosyal-duygusal öğrenme süreçlerine katkıda bulunulması hedeflenmektedir. İçerik, disiplinler arası bir yaklaşımla müziğin sanat, tarih ve kültürle ilişkisini ortaya koyacak ve bireylerin yaşamıyla bağ kuracak şekilde yapılandırılmıştır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin gelişimlerini değerlendirmek amacıyla ölçme ve değerlendirme araçları yalnızca sonuç odaklı değil yaratıcı düşünme ve süreç odaklı yaklaşımlarla da kullanılmaktadır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı'yla öğrencilerin

1. Kültürel kimliklerini tanımaları ve geliştirmeleri,
2. Müzik yoluyla estetik yönlerini geliştirmeleri,
3. Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmeleri,
4. Müzik kültürünü öğrenerek sanatsal yaratıcılıklarını geliştirmeleri,
5. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlerle ait öğeleri zenginlik olarak algılamaları,
6. Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmeleri,
7. Müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmaları,
8. Geleneksel müzik kültürümüzü tanımaları,
9. Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmeleri,

10. Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmaları,
11. Farklı müzik türlerini dinlerken duyarlı bir dinleme alışkanlığı ve empati becerisi kazanmaları,
12. Farklı coğrafyalara ve dönemlere ait müzikleri tanıyarak kültürel çeşitliliğe saygı göstermeleri,
13. Müziğin bireysel ve toplumsal ruh sağlığı üzerindeki olumlu etkilerini anlamaları,
14. Müzik aracılığıyla etkili iletişim kurma ve kendilerini ifade etme becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

1.2. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı tematik bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Programın uygulanmasına ilişkin esaslar temaların temel bileşenleri bağlamında aşağıda açıklanmıştır.

1.2.1. Alan Becerileri, Kavramsal Beceriler ve Eğilimler

Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı, sanat alan becerileri ile kavramsal beceriler ve bu becerilerin öncülü olan eğilimler esas alınarak hazırlanmıştır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı büyük ölçüde kavramsal beceriler üzerine yapılandırılmıştır. Kavramsal beceri setinin kapsayamadığı özel durum ve süreçler için ise sanat alan becerileri tanımlanmıştır. Bu doğrultuda kavramsal beceriler ile sanat alan becerileri arasında güçlü bir etkileşim söz konusudur ve bu iki beceri türünün birbirini destekleyen yapısı programın temel dayanaklarından biridir.

Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı, öğrenme-öğretme süreçleri ile ölçme ve değerlendirme uygulamaları başta olmak üzere kavramsal beceriler, alan becerileri ve eğilimleri kapsayan tüm bileşenleri bütüncül bir yaklaşımla ele alacak biçimde planlanmalıdır.

1.2.2. Programlar Arası Bileşenler (Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri, Değerler ve Okuryazarlık Becerileri)

Benimsenen program modelinde programlar arası bileşenler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerileri olarak sınıflandırılmıştır.

Sosyal-duygusal öğrenme becerileri; bireyin kendisi ve çevresi ile olumlu ilişkiler kurabilmesi, duygularını yönetebilmesi, empati yapabilmesi ve sağlıklı bir benlik geliştirebilmesi için gerekli becerilerdir. Benimsenen bütüncül eğitim yaklaşımı çerçevesinde müzik kültürü dersini öğrenme-öğretme sürecinin sosyal-duygusal boyutu göz önünde bulundurulmalıdır. Bu sürecin sosyal-duygusal öğrenme becerilerini desteklediği ve sosyal-duygusal öğrenme becerileri olmadan gerçekleşmesinin mümkün olmadığı da dikkate alınmalıdır.

Değerler; etkileşimde olduğu insanları, yaşadığı toplumun dinamiklerini, çevresindeki doğal güzelliklerin değerini anlayan, çevresiyle dengeli ve düzeyli ilişkiler kuran, tarihî ve kültürel mirası koruyan, doğaya saygılı bireyler yetiştirmeyi amaç edinmektedir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin bir bileşeni olarak değerler; bireyin dengeli, ölçülü ve tutarlı; kendisine, ailesine, milletine ve dünyaya faydalı; üretken, ahlaklı ve çalışkan bir şekilde yetişmesi için yürütülen çabaların öğretim programlarına yansması olarak değerlendirilmelidir.

Müzik, bireye sağladığı düşünsel araçlarla değer edinimini sağlayan disiplinlerin başında gelmektedir. Kendisini ve çevresini kuşatan nesne, olay ve olguları anlamlandırmakta müzikten etkin şekilde yararlanabilen bireylerin söz konusu değerleri daha kolay benimseyeceği, koruyacağı ve geliştireceği göz önünde bulundurulmalıdır. Bu bağlamda değerler, Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı'nda hedeflenen beceri ve içeriklerle uyumlu bir şekilde, dersin öğrenme-öğretme sürecinin doğal bir parçası olarak değerlendirilmelidir.

Okuryazarlık becerileri, eğitim sisteminin hedeflediği yeterliklerin kazandırılmasına aracılık eden önemli bileşenlerdendir. Toplumsal yaşamın başarılı bir şekilde sürdürülmesinde bireylerin haklarını kullanabilmeleri ve sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için çağın gereklerinden olan dijital okuryazarlık, sanat okuryazarlığı gibi alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik düzeylerinde bireylerin eğitilmiş olmaları gerekmektedir. Müzik; sahip olduğu sembolik dil, görselleştirme araçları, akıl

yürütme ve çıkarım süreçleri ile farklı bilim dalları ve teknoloji için sunmuş olduğu düşünsel ve yöntemsel araçlarla söz konusu okuryazarlık becerilerini destekleyen disiplinlerin başında gelmektedir. Müzik kültürünü öğretme süreci ve öğrencilere sunulan öğrenme ortam ve fırsatları, okuryazarlık becerilerini destekleyecek bir yapıda planlanmalıdır.

1.2.3. Disiplinler Arası ve Beceriler Arası İlişkiler

Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı'nda, öğrencilerin farklı disiplinlerde edindikleri bilgi ve becerileri müzik kültürünü öğrenme sürecinde nasıl kullanabilecekleri açık biçimde tanımlanmıştır. Bu bağlamda hem disiplinler arası hem de beceriler arası ilişkilere özel önem verilmiştir.

"Disiplinler arası ilişkiler", öğrencilerin müzikle bağlantılı olarak tarih, görsel sanatlar, edebiyat, sosyal bilgiler ve teknoloji alanlarında kurdukları çok yönlü bağları desteklemektedir. Bu ilişkiler, öğrencilerin müziği yaşamla bütünleştirmelerine, farklı alanlarda öğrendiklerini müzik yoluyla yeniden yapılandırmalarına olanak tanır.

"Beceriler arası ilişkiler" ise doğrudan temanın odağında yer almayan, ancak öğrenme çıktılarının gerçekleşmesini destekleyen kavramsal beceriler ve alan becerileri arasındaki bütünsel bağlantıyı ifade eder. Bu ilişkiler, öğrencinin müzik kültürü edinimini güçlendiren tamamlayıcı öğrenmeler sağlar.

Öğrenme-öğretme süreçlerinin disiplinler arası ve beceriler arası etkileşimi gözeten, çok boyutlu ve bütüncül bir anlayışla tasarlanması, programın hedeflediği niteliksel kazanımların gerçekleşmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

1.2.4. Öğrenme Çıktıları

Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı'nın temaları, bilgi ve beceri bütünlüğünü yansıtan "öğrenme çıktıları" etrafında yapılandırılmıştır. Öğrenme çıktıları; temanın sonunda öğrencinin ulaşması beklenen, müzik alanına ilişkin kavram, yöntem ve becerileri bir arada sunan öğretim amaçları olarak tanımlanabilir. Bu çıktılar, kavramsal beceriler ile sanat alan becerilerinin ortaya koyduğu eylemlerin yanı sıra bu becerileri oluşturan "süreç bileşenleri" dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Müziksel beceri edinimi süreci, bazı davranışların sistematik, bilinçli ve istekli bir biçimde işe koşulmasını gerektirir. Bu bağlamda, öğrenme çıktılarının gerçekleşebilmesi için öğrencilerin süreç bileşenlerine dayalı deneyimlere aktif biçimde katılmaları önemlidir. Programda yer alan öğrenme-öğretme ortamları; her öğrencinin ilgili becerileri kendi temposunda geliştirebileceği, sürece katılabileceği ve müzik kültürüne anlamlı biçimde dâhil olabileceği şekilde planlanmalıdır.

1.2.5. İçerik Çerçevesi

Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı, ilkökul düzeyinde bilgi ve beceriler bağlamında bütüncül ve tutarlı bir yaklaşımla oluşturulmuştur. Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı'nın alana özgü içeriği ve geliştirmeyi hedeflediği beceriler, sanat alan becerilerinden ve kavramsal becerilerden yararlanılarak oluşturulmuştur.

Her bir düzeyde hangi bilgi ve becerilere ne şekilde yer verilmesi gerektiği belirlendikten sonra bu bilgi ve becerilerin hem önceki yılların programı hem de ilerleyen yılların programları ile ilişkisinin açık ve tutarlı bir şekilde yapılandırılması amaçlanmıştır. Öğretmenlerden öğrenme-öğretme süreçlerini tasarlarken sadece kendi programının bilgi ve becerileriyle ilgili amaç ve içeriği değil müzik okulundaki diğer ders programlarının bilgi ve becerileriyle ilgili amaç ve içeriği de incelemeleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin bütüncül hedeflerini gerçekleştirmeyi sağlayacak bir müzik kültürü öğretimi anlayışıyla hareket etmeleri beklenmektedir.

Temaların içerik çerçevesindeki birinci bileşeni içerikle ilgili "genellemeler"dir. Müziksel kavram ve becerilerin müzik kültürü dersinin öğrenme-öğretme sürecine yansıtılmasına rehberlik eden bu genellemeler, tema ile ilgili ana fikirler olarak da düşünülebilir. Bu ana fikirler, öğretmenlerin temanın bilgi ve beceri hedefini etkin şekilde çerçevelemesini, öğrenme-öğretme sürecini uygun pratik ve kararlarla yürütmesini desteklemektedir. Program tasarımında her bir tema ile ilgili sınırlı sayıda ve tema çerçevesinde belli oranda gerçekleştirilebilir genellemelere yer verilmiştir. Bazı genellemeler bir temanın kapsamı ile sınırlıyken bazıları ancak benzer temalar etrafında 2-3 yıl boyunca sunulacak öğretim faaliyetlerinin bir ürünüdür. Bu anlamda bu tarz genellemeler, "büyük fikirler" olarak düşünülmeli ve kısa vadede ölçme ve değerlendirmenin bir ögesi olarak ele alınmamalıdır.

Temaların içerik çerçevesindeki bir diğer bileşeni "anahtar kavramlar"dır. Her bir temada ayrı ayrı listelenen anahtar

kavramlar, temanın kapsamı hakkında bilgi vermektedir. Temaların ilişkisel yapısına bağlı olarak bazı anahtar kavramlar farklı sınıf seviyelerinde birden çok temada yer alabilmektedir. Anahtar kavramlar öğrenme çıktılarında belirtilen bilgi ve beceri bütünlüğünün bir parçası olarak düşünülmelidir.

1.2.6. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı'nda, öğrencilerin öğrenmelerini destekleyecek ve sistematik olarak öğrencilere geri bildirim verilebilmesini sağlayacak bir ölçme ve değerlendirme yaklaşımı benimsenmiştir. Bu yaklaşımda öğrencilerin bilgi ve becerilerinin gelişimini izleme ve değerlendirmenin yanı sıra müzik kültürü edinmeye yönelik eğilimlerinin, sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin, okuryazarlık becerilerinin ve değerlerinin gelişiminin gözlenmesi de programın bütüncül yaklaşımı açısından önemlidir.

Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı'nda tamamlayıcı ölçme araçları kullanılarak öğrencilere bilgi düzeyleri, eksiklikleri veya kavram yanlışları hakkında dönütler sağlanması hedeflenmektedir. Bu süreçte kullanılan ölçme araçları geri bildirim esasına dayalı olarak öğrenme-öğretme sürecine yukarıda belirtilen farklı boyutlarda katkıda bulunacak şekilde tercih edilmelidir. Her temada en az bir performans görevi verilmesi gereklidir. Performans görevleri, öğrencilerin bilgi, beceri, tutum ve yaratıcılık düzeylerini çok boyutlu olarak gözlemlemeye olanak sağlar.

Ayrıca öğretmenler, öğrenme çıktıları ve içerik çerçevesi doğrultusunda mevcut ölçme araçlarını uyarlayabilir ya da gerektiğinde farklı araçlar geliştirerek süreci zenginleştirebilir.

1.2.7. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları

Yeni öğretim programlarının önemli bileşenlerinden birisi "öğrenme-öğretme" yaşantılarıdır. Öğrenme-öğretme yaşantıları bağlamında ilk olarak "temel kabuller"e yer verilmektedir. Müziksel bilgiler kendi içinde belli bir hiyerarşiye veya ardıllık-öncüllük ilişkisine sahiptir. Müzik kültürü dersinin öğrenme-öğretme sürecinde, dersin kendine özgü yapısının dikkate alınması beklenir. Bu noktada temel kabuller bağlamında her bir tema ile ilgili öğretim ve öğrenme faaliyetleri planlanırken öğrencilerin sahip olması gereken ön bilgilerin ve becerilerin neler olduğu belirlenmeli, öğrencilerin bu bilgi ve beceriler bağlamındaki hazırbulunuşlukları değerlendirilmeli, varsa eksik veya hatalı öğrenmelerinin giderilmesi için uygun çalışmalar planlanmalıdır. Bu süreç, aynı zamanda öğrencilerin temaya sosyal ve duygusal açıdan da hazır olmalarını sağlamak için bir gereklilik olarak görülmelidir.

Programda öğrencilerin hazırbulunuşluklarının dikkate alınarak hareket edilmesi, öğrenme-öğretme sürecinin başında "ön değerlendirme" yapılması önemsenmektedir. Ayrıca öğrencilerin ön bilgileriyle yeni öğrenmeleri arasında bağlantı kurulması ve öğrenilenlerin günlük hayatla ilişkilendirilmesi amacıyla öğrenmeler arasında "köprü kurulması" beklenmektedir.

Öğrenme çıktılarının, ilgili becerinin süreç bileşenlerine dayalı olarak nasıl işe koşulacağını açıklayan "öğrenme-öğretme uygulamaları" bilgi, beceri, eğilim ve değerler bütünlüğü içinde düşünülmelidir. Programda öğrenme-öğretme uygulamaları, öğrenme çıktıları; sanat alanına özgü beceriler, kavramsal beceriler ve eğilimlerin yanı sıra sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerileri bütünleştirilerek yapılandırılmıştır. Öğrenme-öğretme uygulamalarında ilgili bağlamda alan becerilerin ve kavramsal becerilerin tüm bileşenlerinin ardışık olarak uygulanmasına dikkat edilmelidir. Becerilerin süreç bileşenleri; aynı zamanda bir veya birden fazla beceriyi, eğilim veya değeri destekler niteliktedir. Temaların öğrenme-öğretme uygulamaları planlanırken becerilerin süreç bileşenlerini zenginleştiren, öğrenme-öğretme faaliyetlerinin anlam ve kalıcılığını destekleyen, konuya özgü beceriler, eğilimler ve değerler belirlenerek öğretmenlere bunların uygun şekilde kullanılması ile ilgili göstergeler sunulmuştur. Becerilerin süreç bileşenlerine eşlik eden söz konusu farklı beceri, eğilim ve değerler, ayrı veya bağımsız bir öğrenme-öğretme süreci gibi düşünülmemelidir; müzik kültürü dersinin doğal bir bileşeni olarak ele alınmalıdır.

1.2.8. Farklılaştırma

Öğrenme çıktıları bağlamında öğrencilerin ulaşması beklenen bilgi ve beceriler aynı olsa da her öğrencinin ilerleme hızı ve süreçte ihtiyaç duyduğu bilgi ve beceriler bir diğerine göre farklı olabilmektedir. Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı'nda bu durum "farklılaştırma" bağlamında ele alınmaktadır. Farklılaştırmanın bir boyutu olan "zenginleştirme"; daha karmaşık ve soyut bilgileri daha hızlı şekilde anlamlandırabilen, programda hedeflenen bilgi ve becerileri daha etkin

şekilde kullanabilen öğrencilere yönelik olarak tasarlanmıştır. Zenginleştirme faaliyetleri ile söz konusu öğrencilerin içerik çerçevesinden kopmadan öğrenmelerini derinleştirmelerine imkân verecek içerik, yöntem ve süreçlerle ilgili açıklamalara yer verilmiştir. Bu anlamda, zenginleştirme faaliyetlerinde disiplin içi ilişkilendirmelerin yanı sıra disiplinler arası ilişkilendirmeler ve günlük hayat/gerçek yaşam uygulamaları ön plandadır. Öğrencilerin performans görevleri doğrultusunda teknolojiyi ve dijital platformları etkin bir şekilde kullanmasına ilişkin öneriler de zenginleştirme bağlamında sunulmaktadır.

Farklılaştırmanın diğer boyutu olan “destekleme”, programın hedeflediği bilgi ve becerilere ulaşmada daha fazla somut örnek, günlük hayat bağlamı, somut materyal desteği ve görselleştirmeye ihtiyaç duyan öğrencilere yönelik olarak tasarlanmıştır. Destekleme faaliyetleri ile programın hedeflediği bilgi ve becerilerden ödün vermeden söz konusu öğrencilerin ihtiyaç duydukları uygulamalara, kullanılabilecek araç gereç ve teknolojiye, sınıf içinde yürütülecek grup çalışmaları ile sağlanacak akran öğrenmelerine ve öğretmenlerin süreçteki rolüne vurgu yapılmaktadır. Ayrıca destekleme başlığında öğrencilerin dijital platformlardan etkin bir şekilde yararlanmalarını sağlayacak öneriler sunulmaktadır.

Öğretmenlerden hem zenginleştirme hem de destekleme faaliyetlerini bireysel farklılıklara duyarlı bir biçimde, kapsayıcı bir anlayışla gerçekleştirmesi beklenmektedir. Bu faaliyetlerin uygun şartlar sağlandığında “her öğrencinin müzik kültürü dersini öğrenebileceği” prensibini açık ve kararlı bir şekilde ortaya koymasının programın hedeflerine ulaşmasındaki rolü göz önünde bulundurulmalıdır.

1.3. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI’NIN TEMA, ÖĞRENME ÇIKTISI SAYISI VE SÜRE TABLOLARI

Tema temelli yaklaşımla hazırlanan Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı 3 ve 4. sınıflarda 1 ders saati uygulanacak şekilde planlanmıştır. Programda her sınıf düzeyi için tema isimleri “Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı Sınıflara Göre Temalar” tablosu ile gösterilmiştir. Ardından 3 ve 4. sınıflarda temaların işleniş sırası, içerdiği öğrenme çıktı sayıları ve temaların süreleri ise ayrı tablolar ile sunulmuştur.

Aşağıdaki tabloda Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı’nın temalara göre dağılımı verilmiştir.

3. Sınıf	MK.3.1. Müzik Kültürünü Öğreniyorum	MK.3.2. Müzik Kültürümü Geliştiriyorum	MK.3.3. Ülkemizin Müzik Kültürünü Tanıyorum
4. Sınıf	MK.4.1. Türk Sanat Müziğini Tanıyorum	MK.4.2. Türk Halk Müziğini Tanıyorum	MK.4.3. Türk Müziğindeki Çeşitliliği Keşfediyorum

Aşağıdaki tablolarda Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı'nın temalara ait öğrenme çıktısı sayıları, ders saatleri ve yüzdeleri verilmiştir.

MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI SINIFLARA GÖRE TEMALAR

3. SINIF

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. MÜZİK KÜLTÜRÜNÜ ÖĞRENİYORUM	4	14	39
2. MÜZİK KÜLTÜRÜMÜ GELİŞTİRİYORUM	3	8	23
3. ÜLKEMİZİN MÜZİK KÜLTÜRÜNÜ TANIYORUM	4	11	29
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	3	9
TOPLAM	11	36	100

4. SINIF

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. TÜRK SANAT MÜZİĞİNİ TANIYORUM	5	12	34
2. TÜRK HALK MÜZİĞİNİ TANIYORUM	6	12	34
3. TÜRK MÜZİĞİNDEKİ ÇEŞİTLİLİĞİ KEŞFEDİYORUM	4	9	23
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	3	9
TOPLAM	15	36	100

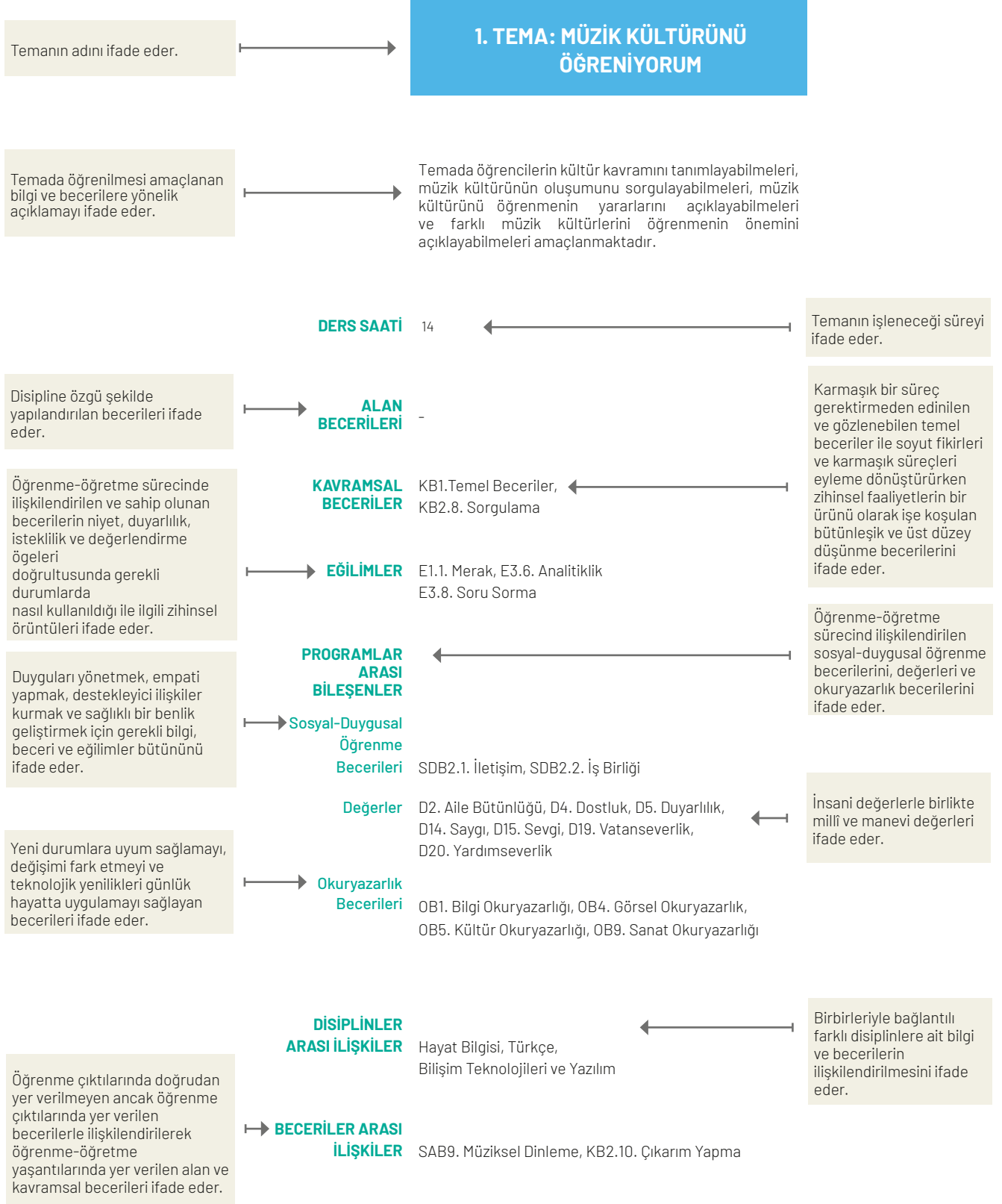
1.4. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI

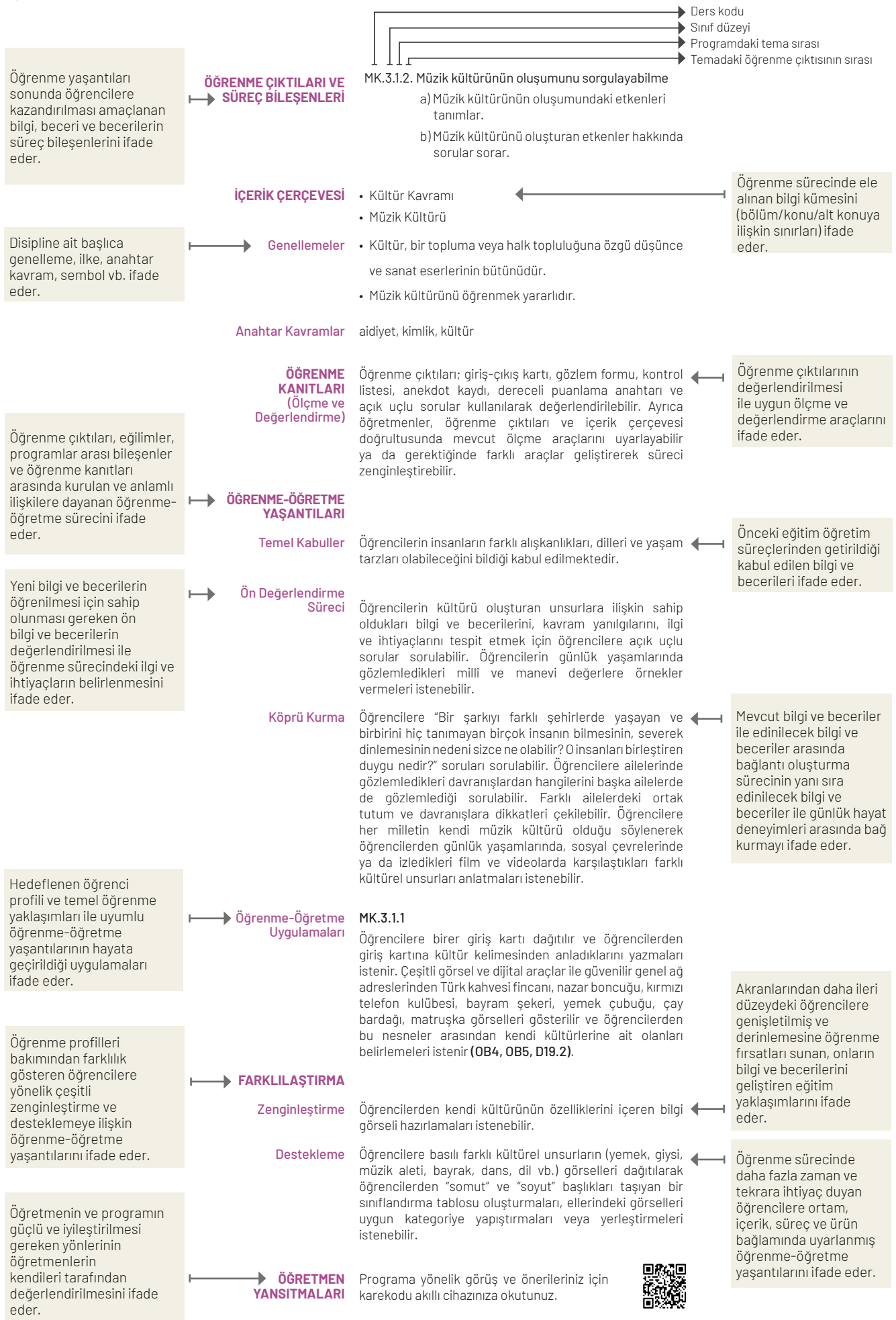
DERS KİTABI	FORMA SAYILARI	KİTAP EBADI
Müzik Kültürü 3. Sınıf	4-6	19,5 cm x 27,5 cm
Müzik Kültürü 4. Sınıf	4-6	19,5 cm x 27,5 cm

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları vb. çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

1.5. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı temalarının yapısı aşağıdaki bilgi görselinde verilmiştir.

2. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN FARKLI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR

3. SINIF

1. TEMA: MÜZİK KÜLTÜRÜNÜ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencilerin kültür kavramını tanımlayabilmeleri, müzik kültürünün oluşumunu sorgulayabilmeleri, müzik kültürünü öğrenmenin yararlarını açıklayabilmeleri ve farklı müzik kültürlerini öğrenmenin önemini açıklayabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 14

ALAN BECERİLERİ -

KAVRAMSAL BECERİLER KB1.Temel Beceriler, KB2.8. Sorgulama

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.6. Analitiklik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D2. Aile Bütünlüğü, D4. Dostluk, D5. Duyarlılık, D14. Saygı, D15. Sevgi, D19. Vatanseverlik, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Hayat Bilgisi, Türkçe, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

SAB9. Müziksel Dinleme, KB2.10. Çıkarım Yapma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

MK.3.1.1. Kültür kavramını tanımlayabilme

MK.3.1.2. Müzik kültürünün oluşumunu sorgulayabilme

- Müzik kültürünün oluşumundaki etkenleri tanımlar.
- Müzik kültürünü oluşturan etkenler hakkında sorular sorar.
- Müzik kültürünü oluşturan etkenler hakkında bilgi toplar.
- Toplanan bilgilerin doğruluğunu değerlendirir.
- Toplanan bilgiler üzerinden çıkarım yapar.

MK.3.1.3. Müzik kültürünü öğrenmenin yararlarını açıklayabilme

MK.3.1.4. Farklı müzik kültürlerini öğrenmenin önemini açıklayabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

- Kültür Kavramı
- Müzik Kültürü

Genellemeler

- Kültür, bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünüdür.
- Müzik kültürünü öğrenmek yararlıdır.

Anahtar Kavramlar

aidiyet, kimlik, kültür

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları, giriş-çıkış kartı, gözlem formu, kontrol listesi, anekdot kaydı, dereceli puanlama anahtarı ve açık uçlu sorular kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca öğretmenler, öğrenme çıktıları ve içerik çerçevesi doğrultusunda mevcut ölçme araçlarını uyarlayabilir ya da gerektiğinde farklı araçlar geliştirerek süreci zenginleştirebilir.

Öğrencilere performans görevi olarak farklı kültürlerle ait müziklerden oluşan çalma listesi hazırlama görevi verilir. Performans görevleri, kapsamlılık ve çeşitlilik kriterleri dikkate alınarak analitik dereceli puanlama anahtarıyla ölçülebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin insanların farklı alışkanlıkları, dilleri ve yaşam tarzları olabileceğini bildiği kabul edilmektedir.

Öğrencilerin günlük yaşamlarında toplumun bazı kültürel unsurlarını (bayram, yemek, kıyafet vb.) bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin kültürü oluşturan unsurlara ilişkin sahip oldukları bilgi ve becerilerini, kavram yanılgılarını, ilgi ve ihtiyaçlarını tespit etmek için öğrencilere açık uçlu sorular sorulabilir. Öğrencilerin günlük yaşamlarında gözlemledikleri millî ve manevî değerlere örnekler vermeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere "Bir şarkıyı farklı şehirlerde yaşayan ve birbirini hiç tanımayan birçok insanın bilmesinin, severek dinlemesinin nedeni sizce ne olabilir? O insanları birleştiren duygu nedir?" soruları sorulabilir. Öğrencilere ailelerinde gözlemledikleri davranışlardan hangilerini başka ailelerde de gözlemledikleri sorulabilir. Öğrencilerin dikkatleri farklı ailelerdeki ortak tutum ve davranışlara çekilebilir. Öğrencilere her milletin kendi müzik kültürü olduğu söylenerek öğrencilerden günlük yaşamlarında, sosyal çevrelerinde ya da izledikleri film ve videolarda karşılaştıkları farklı kültürel unsurları anlatmaları istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

MK.3.1.1

Öğrencilere birer giriş kartı dağıtılır ve öğrencilerden giriş kartına kültür kelimesinden anladıklarını yazmaları istenir. Çeşitli görsel ve dijital araçlar ile güvenilir genel ağ adreslerinden Türk kahvesi fincanı, nazar boncuğu, kırmızı telefon kulübesi, bayram şekeri, yemek çubuğu, çay bardağı, matruşka görselleri gösterilir ve öğrencilerden bu nesneler arasından kendi kültürlerine ait olanları belirlemeleri istenir (**OB4, OB5, D19.2**). Öğrencilere büyüklerine, küçüklerine, eve gelen misafire karşı nasıl davrandıkları sorulur ve alınan cevaplar listelenir. Önceki etkinlikte belirledikleri kültürel nesneler hatırlatılarak öğrencilerin kültürün somut olduğu kadar soyut unsurları da olduğunu fark etmeleri sağlanır. Tüm öğrencilerin kültürün bir topluma özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü olduğunu kavraması sağlanır (**KB2.10**). Büyüklerine karşı saygılı, ailesine karşı nazik, çevreye ve canlılara karşı duyarlı, yardımsever, misafirperver davranmanın kültürümüzün özellikleri olduğu belirtilerek öğrenciler bu şekilde davranmaları yönünde desteklenir (**D2.3, D5.2, D14.1, D15.5, D20.3**). Etkinliğin sonunda öğrencilerin öğrendiklerinden hareketle çıkış kartına kültürün tanımını yazmaları istenir. Öğrencilerin etkinliklere katılım ve yaratıcılık düzeylerini izlemek için gözlem formu, çıkarımlarının doğruluk ve kapsamını izlemek için kontrol listesi kullanılabilir.

MK.3.1.2

Öğrencilere müzik kültürünün oluşumu hakkında sorular sorularak öğrencilerin konuyu merak etmeleri ve öğrenme ihtiyaçlarını ifade etmeleri sağlanır. Öğrencilere Trakya, Karadeniz ve Güneydoğu yöresinden birer türkü ve Türk sanat müziğinden örnek bir eser dinletilir ve öğrencilerden bu eserlerdeki dil, çalgı türü gibi temel farkları belirlemeleri istenir (**SAB9**). Öğrencilere eserler arasındaki bu farkların nedenlerinin neler olabileceğine dair merak uyandırıcı sorular sorulur ve öğrencilerin cevapları listelenir (**E1.1**). Öğrenciler; dinledikleri eserlerin bestecilerinin şehirde mi köyde mi yaşadığı, müzik eğitimi alıp almadığı, dinledikleri eserin ne gibi coğrafi özelliklere işaret ettiği, hangi geleneklerle ilgili olabileceği yönünde akıl yürütmeleri ve konu ile ilgili soru-cevap etkinlikleri yapmaları yönünde teşvik edilir (**E3.6, E3.8**). Öğrencilerin müzik kültürünü oluşturan etkenler hakkında çeşitli eğitici animasyon ve dijital içerikler izlemeleri, bilgilendirici metinler okumaları sağlanır. Büyük grup tartışması yöntemi ile öğrencilere söz hakkı verilir ve müzik kültürünün oluşumundaki etkenlere dair edindikleri bilgilerin doğruluğu sınıfça değerlendirilir (**SDB2.1**). Bulgular sınıflandırma tablosuna kaydedilir. Öğrencilere müzik kültürünün ülke varlıklarından biri olduğu söylenir ve öğrenciler müzik kültürlerine sahip çıkmaları yönünde desteklenir (**D19.3**). Öğrenci çıkarımlarının doğruluk ve kapsamını izlemek için kontrol listesi, tartışmalardaki katkılarını kaydetmek için anekdot kaydı kullanılabilir.

MK.3.1.3

Öğrencilere müziğin insanları bir araya getiren yönü ile ilgili akıllı tahta üzerinden görsel, hikâye, masal, çizgi film, animasyon gibi eğitici materyaller sunulur (**OB1, OB4**). Sunulan materyalden yola çıkarak öğrencilerin konuşma halkası, çember tartışma, istasyon gibi tekniklerle müziğin insanları bir araya getiren, toplumun sevgi ve dayanışma bağlarını güçlendiren, kendilerini bir gruba ait hissetmelerini sağlayan yönü ile ilgili çıkarımlarını ifade etmeleri sağlanır (**KB2.10, D15.3, SDB2.2**). Öğrencilerin kendi müzik kültürünü öğrenmenin aidiyet duygusunu güçlendirdiğini belirlemeleri sağlanır. Öğrencilere "Sizce hepinizin bildiği, hep birlikte dinlemekten ve söylemekten mutlu olduğunuz şarkılar var mı?" sorusu sorulur ve öğrencilerden örnek vermeleri istenir. Bu şarkıların neden bize özel geliyor olabileceği üzerine büyük grup tartışması yapılır (**SDB2.1**).

Müziğin kültürel ve sosyal yönü vurgulanır **(OB9)**. Öğrencilerin millî kimliği ile millî müzik kültürü arasındaki bağı fark etmeleri beklenir **(D19.2)**. Öğrencilerin müzik kültürünü öğrenmenin millî kimliğini sevme ve onun devamlılığını sağlama yönünde çaba sarf etmeye katkısını kendi cümleleriyle ifade etmeleri sağlanır. Süreç kontrol listesi, açık uçlu sorular aracılığıyla değerlendirilebilir.

MK.3.1.4

Öğrencilere farklı ülkelerin müzik kültürlerini tanıtıcı, öğrenci seviyesine ve pedagojiye uygun videolar izletilir. Öğrencilerin farklı ritimler, farklı diller duyarak, farklı çalgılar ve icra tarzlarını görerek konuyu merak etmeleri sağlanır **(E1.1)**. Venn şeması çizilerek öğrencilerden kendi müzik kültürleriyle izledikleri örneklerin benzerlik ve farklarını belirlemeleri istenir. Müzik araçları farklı olsa da müzik yapma ihtiyacının evrensel olduğu vurgulanır. Farklı kültürlere saygı duymanın, farklı kültürlerle bağ kurmanın neden önemli olduğuna dair beyin fırtınası yapılır ve bulgular listelenir **(D4.5)**. Öğrencilerin farklı kültürlerle bağ kurmanın önemini kavramaları, millî ve manevi değerlere saygı duymayı öğrenmeleri, anlayışlı ve barışçıl olmaları sağlanır **(D14.3, D15.1)**. Başka kültürlerin müziklerini tanımanın kendi müzik kültürümüzü anlamamıza yardımcı olacağı çıkarımını öğrencilerin yapmaları sağlanır. Öğrencilerin toplumsal ve kültürel çıkarımlarını içerik ve kapsam açısından değerlendirmek için dereceli puanlama anahtarı, tartışmalardaki katkılarını kaydetmek için anekdot kaydı kullanılabilir. Öğrencilerden performans görevi olarak farklı kültürle ait çeşitli eserlerden bir çalma listesi oluşturmaları istenir. Performans görevleri, kapsamlılık ve çeşitlilik kriterleri dikkate alınarak analitik dereceli puanlama anahtarıyla ölçülebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden kendi kültürünün özelliklerini içeren bilgi görseli hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden "Müzik sadece eğlence amaçlıdır." diyen birine nasıl cevap vereceklerini kısa bir yazıyla anlatmaları istenebilir.

Öğrencilerden seçtikleri bir ülkenin müzik kültürü ile ilgili araştırma yapmaları ve araştırma bulgularını sınıfta sunmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere basılı farklı kültürel unsurların (yemek, giysi, müzik aleti, bayrak, dans, dil vb.) görselleri dağıtılarak öğrencilerden "somut" ve "soyut" başlıkları taşıyan bir sınıflandırma tablosu oluşturmaları, ellerindeki görselleri uygun kategoriye yapıştırmaları veya yerleştirmeleri istenebilir.

Öğrencilerden dinledikleri müzikle ilgili hissettiklerini ve gözlerinin önüne gelen sahneleri bir "hayal panosu" üzerine çizmeleri ya da yazıyla ifade etmeleri istenebilir.

Öğrencilerin belirli kültürle özgü çalgılarla etkileşimde bulunmaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: MÜZİK KÜLTÜRÜMÜ GELİŞTİRİYORUM

Temada öğrencilerin müzik kültürlerini geliştirme yollarını sorgulayabilmeleri, müzik dinleme ve çalma ortamlarındaki doğru davranış kurallarını açıklayabilmeleri, çalgılarının bakımı ve temizliğini düzenli yapabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1.Temel Beceriler, KB2.8. Sorgulama

EĞİLİMLER

E2.1. Empati, E2.5. Oyunseverlik, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma, SDB1.2. Öz Düzenleme, SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D5. Duyarlılık, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB5.Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Türkçe, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.2. Gözlemleme, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.18. Tartışma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

MK.3.2.1. Müzik kültürünü geliştirme yollarını sorgulayabilme

- a) Müzik kültürünü geliştirme yollarını tanımlar.
- b) Müzik kültürünü nasıl geliştirebileceğine ilişkin sorular sorar.
- c) Müzik kültürünü geliştiren unsurlar hakkında bilgi toplar.
- ç) Topladığı bilgilerin doğruluğunu değerlendirir.
- d) Topladığı bilgiler üzerinden çıkarım yapar.

MK.3.2.2. Müzik dinleme ve çalma ortamlarındaki doğru davranış kurallarını açıklayabilme

MK.3.2.3. Çalgısının bakımı ve temizliğini düzenli yapabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

- Müzik Kültürünü Geliştirme Yolları
- Çalgı Bakım ve Temizliği

Genellemeler

- Müzik dinleme ve çalma ortamlarında topluma saygılı davranılmalıdır.
- Çalgıların bakımı ve temizliği düzenli yapılmalıdır.

Anahtar Kavramlar

bakım, çalgı, müzik kültürü, saygı, temizlik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları, kontrol listesi, gözlem formu, öz değerlendirme formu, anekdot kaydı ve akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca öğretmenler, öğrenme çıktıları ve içerik çerçevesi doğrultusunda mevcut ölçme araçlarını uyarlayabilir ya da gerektiğinde farklı araçlar geliştirerek süreci zenginleştirebilir.

Öğrencilere performans görevi olarak müzik dinleme ve çalma ortamlarındaki doğru davranışları içeren bir afiş veya cümle kartları hazırlama, çalgı türlerine uygun bakım ve temizlik süreçlerini açıklayan bilgi görselleri oluşturma görevleri verilir. Performans görevleri, dereceli puanlama anahtarıyla bilgi doğruluğu, görselleştirme becerisi ve açıklık kriteri dikkate alınarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin daha önce bir sanat etkinliğine ya da sinemaya gittiği kabul edilmektedir. Öğrencilerin müzik kültürü kavramını bildikleri kabul edilmektedir. Öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknolojik araçları kullanarak araştırma yapma becerisine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere "Daha önce gittiğiniz bir etkinlikte gürültü yapan birini gördünüz mü? Ne hissettiniz?" "Sizce konsere gitmenin evde müzik dinlemekten farkı nedir?" soruları sorulabilir.

Öğrencilerin müzik dinleme ve çalma ortamlarında nasıl davranacaklarına ilişkin bilgi ve tutumlarını tespit etmek için öğrencilere açık uçlu sorular sorulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden günlük yaşamlarında saygı duydukları somut ve soyut unsurları listelemeleri istenebilir. Çalgıları ile çalıştıkları bir günü anlatmaları istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

MK.3.2.1

Öğrencilere müzik kültürünü geliştirme yollarının neler olabileceği sorulur. Öğrenciler gruplara ayrılır. Grup içi tartışma teknikleri kullanarak müzik kültürlerini nasıl geliştirebilecekleri konusunda öğrencilerin birbirlerine soru sormaları sağlanır (**SDB2.1**). Grupların ilgili konu hakkında dijital ve basılı kaynaklardan bilgi toplaması ve edindikleri bilgileri listelemesi istenir (**OB1, OB2**). Listelenen yöntemlerin işe yararlığı ve amaca uygunluğu, büyük grup tartışması yoluyla sınıfça değerlendirilir (**KB2.18**). Öğretmenin yönlendirmesiyle öğrencilerin farklı türlerde müzik dinlemenin, tematik çalma listeleri oluşturmanın, farklı dillerde şarkılar öğrenmenin ve müzikle ilgili yazılar yazmanın müzik kültürünü geliştirdiği sonucuna varmaları sağlanır (**KB2.10, OB5, SDB1.1**). Öğrenciler müzik kültürlerini geliştirmeleri yönünde desteklenir (**SDB1.2**). Öğrencilerin grup çalışmasındaki katılım ve iş birliği becerilerini izlemek için gözlem formu, diğer grupların çalışmalarını değerlendirerek eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerini sağlamak için akran değerlendirme formu, öğrencilerin tartışmalardaki katkılarını kaydetmek için anekdot kaydı kullanılabilir.

MK.3.2.2

Öğrencilere bir konser salonunda neler olduğu sorulur. Öğrencilerden, önceki deneyimlerine ya da gözlemlerine dayanarak bu ortamdaki bileşenleri belirlemeleri istenir. Bulgular listelenerek rol kartları hazırlanır. Her öğrenci bir kart seçer ve kartta yazan rolü canlandırır (**E2.5**). Etkinlik sonunda konuşma halkası oluşturularak öğrencilere izlenimleri sorulur (**KB2.2**). Örneğin icracı rolündeki öğrencilere telefonla oynayan ya da çekim yapan kişileri gördüklerinde hissettikleri, izleyici ve icracılara alkış zamanına dikkat etmeyen ya da kendi aralarında konuşan izleyiciler hakkında düşünceleri sorulur ve öğrencilerin kendilerini ifade etmeleri sağlanır. Tüm öğrencilerin birlikte yaşamanın bir gereği olarak çevresindekilere nazik ve saygılı davranmaları gerektiği sonucuna ulaşmaları sağlanır. (**KB2.10, D14.1, SDB2.3**). Öğrenciler, insana ve topluma değer veren, çevrelerindeki kişilerin duygularını ve düşüncelerini dikkate alarak davranan bireyler olmaları için desteklenir (**D5.1, E2.1, SDB2.3**). Öğrencilere birlikte müzik yapmanın da çeşitli kuralları olduğu söylenir ve bu kuralların neler olabileceği sorulur. Müzik çalma ortamlarındaki davranış kurallarını içeren cümleler doğru-yanlış formu şeklinde öğrencilere verilir. Bu form ayrıca temel web araçları ile hazırlanarak öğrencilere sunulabilir ve öğrencilerin bu dijital materyal üzerinden etkileşime girmelerine izin verilir (**OB2**). Performans görevi olarak müzik dinleme ve çalma ortamlarındaki doğru davranışları içeren bir afiş veya cümle kartları hazırlama, çalgı türlerine uygun bakım ve temizlik süreçlerini açıklayan bilgi görselleri oluşturma verilir. Performans görevleri, dereceli puanlama anahtarıyla bilgi doğruluğu, görselleştirme becerisi ve açıklık kriterleri dikkate alınarak değerlendirilebilir. Öğrencilerin etkinliklere katılım ve yaratıcılık düzeylerini izlemek için gözlem formu, öğrenci çıkarımlarının doğruluk ve kapsamını izlemek için kontrol listesi kullanılabilir.

MK.3.2.3

Öğrencilere güvenilir genel ağ adresleri ya da dijital araçlar kullanılarak çalgısını özenle, titizlikle temizleyen bir müzisyenin videosu izletilir ve öğrencilerden bu videoya ilişkin izlenimlerini paylaşmaları istenir (**KB2.2**). Öğrencilerin temizliğin önemini ifade etmeleri sağlanır. Öğrencilere çalgılarını temizleme periyotları sorulur ve öğrencilerin belirttikleri süreler listelenir. Konuşma halkası oluşturularak öğrencilerden temizlik ve bakım rutinlerini anlatmaları istenir. Öğretmen tarafından çalgıların bakım ve temizliğinin çalgı türüne göre yapılması gerektiği belirtilir. Nefesli, mızraplı ve tezeneli, vurmali çalgıların temizliğinin nasıl yapılacağı öğretmen tarafından gösterilir ve öğrencilerin dikkatle izlemesi sağlanır (**E3.2**).

Balık kılçığı tekniği kullanılarak çalgıların bakım ve temizliğinin neden önemli olduğunu, düzenli temizlik yapılmamasının ne gibi sonuçlar doğuracağını öğrencilerin belirlemesi istenir. Öğrenciler gruplara ayrılarak çalgılarının bakımını ve temizliğini nasıl yapmaları gerektiğini hatırlatan bilgi görselleri hazırlar **(SDB2.2)**. Hazırlanan bilgi görselleri sınıfa asılır. Süreç kontrol listesi, gözlem formu, öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden bir sonraki derse kadar seçtikleri bir konsere gitmeleri, oradaki izleyici davranışlarını not almaları ve sınıfta paylaşımları istenebilir.

Öğrencilerden kendilerini bir çalgının yerine koydukları kurmaca bir hikâye yazmaları istenebilir.

Öğrencilerden müzik öğretmeni ile müzik kültürünü geliştirmek için neler yaptığı konusunda röportaj yapmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden dinleyici ya da icracı oldukları bir müzik ortamında nasıl davranmaları gerektiğine yönelik üç kural yazmaları istenebilir.

Öğrencilerden kendi çalgıları için bir bakım ve temizlik planı yapmaları istenebilir.

Müzik kültürünü geliştiren bir kişinin hikâyesini basit ve eğlenceli bir dille anlatan bir metin oluşturularak hikâyenin sonunda öğrencilerden bu kişiden neler öğrenebilecekleri konusunda kısa bir yorum yapması istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: ÜLKEMİZİN MÜZİK KÜLTÜRÜNÜ TANIYORUM

Temada öğrencilerin müzik kültürümüzün genel özelliklerini açıklayabilmeleri, müzik kültürümüzün çeşitliliğini ve zenginliğini fark etmeleri, müzik kültürümüze özgü çalgıları tanıyabilmeleri ve müziğimizin doğa ile bağını yorumlayabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 11

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1.Temel Beceriler, KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER

E2.2. Sorumluluk, E2.5. Oyunseverlik, E3.2. Odaklanma, E3.4. Gerçeği Arama

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

SAB9. Müziksel Dinleme, KB2.10. Çıkarım Yapma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

MK.3.3.1. Müzik kültürümüzün genel özelliklerini açıklayabilme

MK.3.3.2. Müzik kültürümüzdeki çeşitliliği ve zenginliği fark edebilme

MK.3.3.3. Müzik kültürümüze özgü çalgıları tanıyabilme

MK.3.3.4. Müzik kültürümüzün doğa ile bağını yorumlayabilme

a) Müzik kültürümüzdeki doğal unsurları inceler.

b) Bildiği türkülerdeki doğal unsurlara örnek verir.

c) Müzik kültürümüzün doğa ile bağını kendi cümleleriyle ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

• Müzik Kültürümüz

Genellemeler

• Ülkemizin zengin bir müzik kültürü vardır.

Anahtar Kavramlar

çalgı, çok seslilik, doğa, tek seslilik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları, gözlem formu, kontrol listesi, doğru-yanlış soruları ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca öğretmenler, öğrenme çıktıları ve içerik çerçevesi doğrultusunda mevcut ölçme araçlarını uyarlayabilir ya da gerektiğinde farklı araçlar geliştirerek süreci zenginleştirebilir.

Öğrencilere, dinledikleri bir Türk halk müziği eserini temsil eden bir afiş tasarlama veya bu eserin ait olduğu yöreye özgü bir çalgının (kartondan bağlama) modelini yapma konulu bir performans görevi verilir. Performans görevleri, dereceli puanlama anahtarıyla değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin melodi, ritim, ezgi gibi temel müzik kavramlarını bildikleri kabul edilmektedir. Öğrencilerin ülkemizdeki müzik kültürünün temel bileşenlerini bildiği kabul edilmektedir. Öğrencilerin müziksel dinleme becerisine sahip oldukları kabul edilmektedir. Öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknolojik araçları kullanarak araştırma yapma becerisine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere dinledikleri bir müziğin Türk müzik kültürüne ait olup olmadığını nasıl anladıkları sorulabilir. Öğrencilere katıldıkları yerel müzik etkinliklerinde hangi çalgıları gördükleri sorulabilir. Öğrencilerin ülkemiz müzik kültürünü oluşturan unsurlara ilişkin ilgi ve ihtiyaçlarını tespit etmek için öğrencilere açık uçlu sorular sorulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere günlük yaşamlarında ülkemiz müzik kültürünün hangi unsurlarını gözlemledikleri sorulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

MK.3.3.1

Öğrencilere örnek niteliğinde çalgısal, çok sesli bir Batı müziği eseri dinletilir. Öğrenciler gruplara ayrılır ve dinledikleri eserin bildikleri Türk halk müziği ve Türk sanat müziği eserleriyle benzerlik ve farklılıklarını venn şeması oluşturarak belirlemeleri istenir (SDB2.1, SDB2.2, E2.2, E3.2). Türk halk müziği eserlerinden bağlamanın kullanıldığı örnek bir eser dinletilir, ardından bu eserin piyano ya da gitarla icrası dinletilerek öğrencilerin eserlerdeki

armonik değişimi fark etmesi sağlanır (**SAB9**). Türk müziği eserlerinin tek bir melodik çizgiye sahip olduğunu, Türk müziğinin geleneksel yapısının tek sesli olduğunu tüm öğrencilerin ifade etmeleri sağlanır. Türk müziğini özel kılan bir diğer noktanın makamsal yapısı olduğu öğretmen tarafından belirtilir. Makam konusunda ayrıntılı bilgi verilmeden makamın eserin derinliğini ve duygusunu belirleyen, eseri zenginleştiren bir unsur olduğu söylenir. Türk sanat müziğinin makamsal olduğu, Türk halk müziğinin de makamsal eserler içerdiği söylenir ve örnek eserler dinletilir. Öğrenciler dinledikleri eserlerdeki duygusal derinliği ve sanatsal inceliği ifade etmeleri yönünde desteklenir (**D7.1**). Öğrenci çıkarımlarını içerik ve kapsam açısından değerlendirmek için dereceli puanlama anahtarı, etkinliklere katılım ve yaratıcılık düzeylerini izlemek için gözlem formu kullanılabilir.

MK.3.3.2

Öğrencilere dijital kaynaklardan yararlanılarak ülkemizin müzik kültürüne ait farklı türden eserler dinletilir. Öğrencilerin dinledikleri eserlerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri sağlanır. Öğrencilerden performans görevi olarak ülkemiz müzik kültürüne ait çeşitli eserlerden bir çalma listesi oluşturmaları istenir. Öğrenciler çalma listesine koydukları eserler hakkında kısa bilgiler derlemeleri, bu eserleri seçtiklerine neden dâhil ettiklerine dair kısa yazılar yazmaları yönünde teşvik edilir. Öğrencilerden aldıkları görevi zamanında yerine getirmeleri beklenir (**E2.2, D16.3**). Performans görevleri içerik doğruluğu, ifade netliği kriterleri dikkate alınarak kontrol listesi ve doğru-yanlış sorularıyla değerlendirilebilir.

MK.3.3.3

Öğrencilere Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ve başka güvenilir genel ağ adresleri ile çeşitli basılı ve görsel kaynaklardan yerel özellik gösteren çalgıları tanıtıcı, eğitici videolar, bilgilendirici metinler araştırma ve beğendiklerini öğretmenle paylaşma görevi verilir (**E3.2, E3.4, OB1, OB2, OB4**). Öğrenciler araştırma sürecinde planlı ve sorgulayıcı olmaları ve görevlerini eksiksiz yapmaları yönünde desteklenir (**D3.2, D16.3, E2.2**). Uygun içerikler sınıfta izletilir, yazılar okunur. Çalgıların bölgeden bölgeye değişerek çeşitlendiğini öğrencilerin fark etmesi sağlanır ve öğrencilere bunun sebeplerinin neler olduğuna dair düşünceleri sorulur. Yerel çalgılardaki çeşitliliğin müzik kültürümüzün zenginliğinin ifadesi olduğu çıkarımını öğrencilerin yapması sağlanır (**KB2.10, D19.2, OB5**). Öğrencilerin gruplara ayrılarak üç telli cura, kabak kemane, Anadolu kamançası, Karadeniz kemençe, klasik kemençe, tırnak kemane, tarhu, kaval, mey, çığirtma, tulum, sipsi, kudüm, kaşık, cümbüş, yaybahar gibi çalgıların resimlerini içeren bilgi kartları hazırlamaları sağlanır (**SDB2.2**). Hazırlanan kartlar kullanılarak ve çalgılara ait ses kayıtları dinletilerek "Ben Kimim?" oyunu oynanır, gruplar arası yarışma düzenlenir (**E2.5**). Oyun, öğrenciler tarafından etkileşimli tahta, tablet gibi eğitim araçları kullanılarak tekrarlanır (**OB2**). Ülkemizin müzik kültürüne özgü çalgıların fotoğrafları ile bülten panosu oluşturularak sınıfa asılabilir. Süreç kontrol listesi, doğru-yanlış soruları ve gözlem formu ile değerlendirilebilir.

MK.3.3.4

Öğrencilere müzik kültürünün toplumsal kültürün yansıması olduğu yönünde daha önce edindikleri bilgileri hatırlatmaya yönelik açık uçlu sorular sorulur. Müzik ile insan yaşamı arasında güçlü bir bağ olduğu vurgulanır. Öğretmen tarafından türkülerin halkın duygu ve düşüncelerini yansıttığı gibi yaşadığı yere ilişkin ipuçları da verdiği belirtilerek öğrencilere bir keşif oyunu oynayacakları söylenir ve öğrencilerin türkülerimizdeki doğal unsurları incelemesi sağlanır (**E2.5**). Öğrencilere yeryüzü şekillerinin işlendiği Türkiye fiziki haritası açılır ve içinde "dağ" kelimesi geçen türkülerden kısa kesitler dinletilir (**SAB9**). Bu türkülerin ait olduğu yöreler öğretmen tarafından söylenir ve bu yöreler öğrencilere harita üzerinde buldurulur. Öğrencilerin içinde "dağ" kelimesi geçen türkülerin dağlık yörelere ait olduğunu

fark etmesi sağlanır. Öğrencilere içinde "dağ", "geyik", "yayla", "iğde", "ayva", "dere", "kar" gibi sözcüklerin geçtiği türkülerden kesitler dinletilerek öğrencilerin müzik kültürünün doğa ile bağı kavraması sağlanır. Öğrencilerin bildikleri türkülerdeki doğal unsurlara örnekler vermeleri istenir. Ülkemizin doğal güzelliklerini ve soyut kültür mirası olan türkülerini korumaları yönünde öğrenciler desteklenir **(D19.3)**. Müzik kültürünün doğal çevre ile güçlü bir bağı olduğunu öğrencilerin kendi cümleleriyle ifade etmeleri sağlanır. Öğrencilerin etkinliklere katılım ve yaratıcılık düzeylerini izlemek için gözlem formu, öğrenci çıkarımlarının doğruluk ve kapsamını izlemek için kontrol listesi kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden ülkemiz müzik kültüründeki yerel çalgıların çeşitliliğinin müziğin zenginliği ile ilişkisine dair düşüncelerini yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir.
- Öğrencilerden Türkiye fiziki haritasını veri alarak ülkemizdeki en yaygın yer şeklinin ne olduğuna dair çıkarım yapmaları ve bu yer şeklinin adının geçtiği üç türkü tespit edip sınıfa sunmaları istenebilir.
- Öğrencilerden Türkiye haritası üzerine bölgelere göre en fazla kullanılan çalgı ve halk oyunu görsellerinin yapıştirilerek müzik kültürü haritası oluşturmaları istenebilir (Karadeniz yörelerine kemençe, horon görselleri ve uygun kıyafetler vb. yapıştirinabilir.).
- Destekleme** Öğrencilerden dinledikleri müzik türlerinden birini seçerek onunla ilgili bir poster tasarımları istenebilir. Posterde müzik türünün adı, hangi bölgeden geldiği, hangi çalgıların kullanıldığı ve hangi etkinliklerde bu müziğin çalındığı gibi bilgilerin yer alması istenebilir.
- Öğrencilerden yerel çalgılardan üç tanesini seçerek bu çalgıların resimlerini çizmeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. SINIF

1. TEMA: TÜRK SANAT MÜZİĞİNİ TANIYORUM

Temada öğrencilerin Türk sanat müziğinin genel özelliklerini açıklayabilmeleri, Türk sanat müziği çalgılarını sınıflandırabilmeleri, Türk sanat müziğinin türlerini açıklayabilmeleri, Türk müziğinde meşk geleneğinin özelliklerini genelleyebilmeleri ve Türk sanat müziğinin önemli temsilcilerini açıklayabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.9. Genelleme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E2.2. Sorumluluk, E2.5. Oyunseverlik, E3.2. Odaklanma, E3.4. Gerçeği Arama, E3.7. Sistematiçlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Türkçe, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

SAB9. Müziksel Dinleme, SBAB3. Tarihsel Empati

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

MK.4.1.1. Türk sanat müziğinin genel özelliklerini açıklayabilme

MK.4.1.2. Türk sanat müziğinde kullanılan çalgıları sınıflandırabilme

- Türk sanat müziğinde kullanılan çalgıların farklı ses üretme biçimlerinin olduğunu belirler.*
- Türk sanat müziğinde kullanılan çalgıları ses üretme biçimlerine göre ayırır.*
- Türk sanat müziğinde kullanılan çalgıları ses üretme biçimlerine göre gruplandırır.*
- Türk sanat müziği çalgılarını adlandırır.*

MK.4.1.3. Türk sanat müziği biçimlerini açıklayabilme

MK.4.1.4. Türk müziği eğitiminde meşk geleneğinin özelliklerini genelleyebilme

- Meşk geleneği hakkında bilgi toplar.*
- Meşk usulü ile yapılan eğitimin ortak özelliklerini belirler.*
- Meşk usulü ile yapılan eğitimin ortak olmayan özelliklerini belirler.*
- Meşk geleneğinin özellikleri hakkında önermede bulunur.*

MK.4.1.5. Türk sanat müziğinin önemli temsilcilerini açıklayabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

- Türk Sanat Müziğinin Genel Özellikleri
- Türk Sanat Müziğinde Kullanılan Çalgılar
- Türk Sanat Müziği Biçimleri
- Türk Sanat Müziğinin Önemli Temsilcileri

Genellemeler

- Türk sanat müziği tek sesli, makamsal ve zengin bir türdür.

Anahtar Kavramlar

gazel, ilahi, kâr, longa, peşrev, şarkı, saz semaisi, sirto, taksim

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları, gözlem formu, kontrol listesi, akran değerlendirme formu, anekdot kaydı, kısa cevaplı sorular, çalışma yaprağı kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca öğretmenler, öğrenme çıktıları ve içerik çerçevesi doğrultusunda mevcut ölçme araçlarını uyarlayabilir ya da gerektiğinde farklı araçlar geliştirerek süreci zenginleştirebilir.

Türk sanat müziğinde kullanılan çalgıları sınıflandırabilme öğrenme çıktısı için öğrencilere performans görevi verilir. Performans görevleri, dereceli puanlama anahtarıyla özgünlük, açıklık ve konuyla bağlantı ölçütleri dikkate alınarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin müzikte tek seslilik kavramını bildikleri kabul edilmektedir. Öğrencilerin müzikte tür farkındalığına sahip olduğu kabul edilmektedir. Öğrencilerin çalgıların farklı ses üretme biçimlerine sahip olduğunu bildikleri kabul edilmektedir. Öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknolojik araçları kullanarak araştırma yapma becerisine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Türk müziğinin tek sesli yapısına dair daha önce öğrendikleri bilgileri hatırlatmaya yönelik açık uçlu sorular sorulabilir. Öğrencilere bildikleri Türk müziği çalgıları sorulabilir. Öğrencilerin Türk müziğine ilişkin bilgi ve becerilerini, kavram yanılgılarını, ilgi ve ihtiyaçlarını tespit etmek için öğrencilere açık uçlu sorular sorulabilir.

Köprü Kurma Öğrencilere günlük yaşamlarında Türk sanat müziği eserleri dinleyip dinlemedikleri sorulabilir.
Öğrencilere kendi aldıkları müzik eğitimi dışında başka eğitim yöntemleri bilip bilmedikleri sorulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları MK.4.1.1

Öğrencilere dikkat gerektiren bir etkinlik yapacakları söylenerek öğrencilerin ilgileri çekilir ve dinleme etkinliklerine yoğunlaşmaları konusunda öğrenciler teşvik edilir (**E1.1, E3.2**). Öğrencilere eser analiz formları dağıtılır. Öğrencilerden dinleyecekleri eserde tespit ettikleri müzikal unsurları bu formlara işaretlemeleri istenir. Öğrencilere öğretim aracı olarak seçilen Türk sanat müziği eseri dinletilir (**SAB9**). Büyük grup tartışması yöntemiyle öğrencilerin doldurduğu formlar incelenir, varsa yanlışlar giderilir, eksik unsurlar tamamlanır (**SDB2.1**). Başka örneklerle dinleme etkinliği zenginleştirilir. Dinleme etkinlikleri sırasında öğrencilerin estetik haz duymasına, güzellik, uyum ve ahenk algılarının geliştirilmesine çalışılır (**D7.1**). Türk sanat müziğinin tek sesli ve makamsal yapısı öğretmen tarafından vurgulanır. Formlarda tespit edilen unsurların çeşitliliğinin Türk sanat müziğinin çeşitliliğine dair bir veri olduğunu, Türk sanat müziğinin zengin bir tür olduğunu öğrencilerin fark etmesine yönelik yönlendirici sorular sorulur. Öğrenci çıkarımlarının doğruluk ve kapsamını izlemek için kontrol listesi, etkinliklere katılım ve yaratıcılık düzeylerini izlemek için gözlem formu kullanılabilir.

MK.4.1.2

Öğrencilere çeşitli çalgıların çalınış şekillerinin gösterildiği eğitici videolardan kısa kesitler izletilir ve çalgılardan nasıl ses elde edildiği sorulur. Öğrencilerin bazı çalgılardan vurarak, bazı çalgılardan üfleyerek vb. ses elde edildiğini, çalgıların ses üretme biçimlerinin farklı olduğunu belirlemeleri sağlanır. Öğrencilere bilgileri gruplandırmanın ve sıralamanın öğrenmeyi kolaylaştıracağı söylenir ve çalgıların ses üretme biçimlerine göre vurmali, telli, üflemeli, yaylı gibi ana gruplara ayrıldığı belirtilir (**E3.7**). Öğrencilere eğitici dijital oyun oynatarak öğrencilerin Türk sanat müziği çalgılarını ses üretme biçimlerine göre ayırmaları sağlanır (**OB2, E2.5**). Öğrencilere çalgı gruplarının adlarının yazılı olduğu çalışma kâğıtları dağıtılır ve öğrencilerden gördükleri, sesini duydukları Türk sanat müziği çalgılarını ait oldukları çalgı grubuna yerleştirmeleri istenir. Büyük grup tartışması yoluyla öğrencilerin yaptığı sınıflandırma kontrol edilir, varsa eksik ya da yanlışlar giderilir (**SDB2.1**). Öğrencilere öğrendikleri çalgıların hangi gruba dâhil olduğunu etiketledikleri bilgi kartlarını yapma görevi verilir. Oluşturulan çalgı bilgi kartlarıyla sınıf içi soru cevap etkinliği düzenlenebilir. Öğrencilere performans görevi olarak Türk sanat müziğinde kullanılan bir çalgıyı seçip bu çalgının görselini ve özelliklerini içeren basit bir tanıtım kartı hazırlama görevi verilir. Ayrıca kısa bir Türk sanat müziği dinleme etkinliğinden sonra, öğrencilerden hissettiklerini resim yoluyla ifade etmeleri istenebilir. Performans görevleri, dereceli puanlama anahtarıyla özgünlük, açıklık ve konuyla bağlantı ölçütlerine göre değerlendirilebilir. Öğrencilerin bilgi toplama ve ilişkilendirme süreçlerini değerlendirmek için çalışma yaprağı, etkinliklere katılım ve yaratıcılık düzeylerini izlemek için gözlem formu kullanılabilir.

MK.4.1.3

Öğrencilere çalgısal eserler hakkında bildiklerini ölçmeye yönelik kısa cevaplı sorular sorulur. "Sizce çalgısal eserlerin duyguları ifade etme şekli farklı mı?" sorusuyla büyük grup tartışması yapılır (**SDB2.1**). Öğrencilere Türk sanat müziğinin biri sözel diğeri çalgısal

olmak üzere iki biçimi olduğu söylenir. Türk sanat müziği biçimlerini tanıtıcı kısa, eğitici bir video izlenir ve öğrencilerin ilahi, şarkı, gazel, kâr, peşrev, taksim, saz semaisi, longa ve sirto örneklerini dinlemeleri sağlanır. Öğrencilerin tüm bu müzik biçimlerini dinleyerek analiz edebilecekleri belirtilir ve dinleme etkinliğine yoğunlaşmaları teşvik edilir (**E3.2**). Öğrencilere Türk sanat müziği biçimlerini dinleme ve analiz formu dağıtılır. Öğrencilerden dinleyecekleri eserde tespit ettikleri müzikal unsurları bu formlara işaretlemeleri istenir. Öğrencilere öğretim aracı olarak seçilen Türk sanat müziği eseri dinletilir. Büyük grup tartışması yöntemiyle öğrencilerin doldurduğu formlar incelenir, varsa yanlışlar giderilir, eksik unsurlar tamamlanır (**SDB2.1**). Başka örneklerle dinleme etkinliği zenginleştirilir. Dinleme etkinlikleri sırasında öğrencilerin estetik haz duymasına, güzellik, uyum ve ahenk algılarının geliştirilmesine çalışılır. Öğrenci çıkarımlarının doğruluk ve kapsamını izlemek için kontrol listesi ve kısa cevaplı sorular kullanılabilir.

MK.4.1.4

Öğrencilerden gruplara ayrılarak meşk geleneği hakkında basılı ve dijital kaynaklardan bilgi toplamaları ve meşk usulünün özellikleri hakkında edindikleri bilgileri sınıfta paylaşmaları istenir (**E3.2, E3.4, OB1, OB2, OB4, SDB2.1, SDB2.2**). Öğrenciler araştırma sürecinde planlı ve sorgulayıcı olmaları ve görevlerini eksiksiz yapmaları yönünde desteklenir (**D3.2, D16.3, E2.2**). Öğrenci bulgularındaki meşk usulü ile yapılan eğitimin ortak özellikleri sınıflandırma tablosuna kaydedilir, ortak olmayan özellikler belirlenerek tablo dışı bırakılır. Meşk usulü ile yapılan müzik eğitiminin yararlarına dair öğrencilere beyin fırtınası yaptırılır ve meşk usulünü doğuran tarihsel koşullar hakkında büyük grup tartışması yapılır (**SBAB3**). Öğrenci gruplarının meşk geleneğinin özelliklerine dair bulguları birleştirerek genel bir önermede bulunmaları sağlanır. Öğrencilerin grup çalışmasındaki katılım ve iş birliği becerilerini izlemek için gözlem formu, diğer grupların çalışmalarını değerlendirerek eleştirel düşünme becerilerini geliştirmesini sağlamak için akran değerlendirme formu kullanılabilir.

MK.4.1.5

Öğrencilerden bildikleri Türk sanat müziği temsilcilerini listelemeleri istenir (**D19.2**). Bir türün önemli temsilcisi sayılmanın şartlarının neler olabileceği büyük grup tartışması yoluyla belirlenir ve öğrenci listeleri gözden geçirilir. Sınıfça belirlenen ölçütlere uygun temsilciler listelenir ve Türk sanat müziğine katkıları konusunda görüş alışverişinde bulunulur. Öğrenciler gruplara ayrılır ve her grubun bu kişilerden birinin adına katkılarını ve eserlerini güvenilir genel ağ adreslerinden, çeşitli basılı ve görsel kaynaklardan araştırıp sınıfta sunması sağlanır (**E3.2, E3.4, OB1, OB2, OB4, SDB2.1, SDB2.2**). Öğrencilerin grup çalışmasındaki katılım ve iş birliği becerilerini izlemek için gözlem formu, diğer grupların çalışmalarını değerlendirerek eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerini sağlamak için akran değerlendirme formu, öğrencilerin tartışmalardaki katkılarını kaydetmek için anekdot kaydı kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden dinlediği Türk sanat müziği eserlerinden seçtikleri birinin bestecisi hakkında araştırma yaparak sınıfa sunmaları istenebilir.
- Öğrencilerin seçtikleri bir çalgı grubu hakkında araştırma yapması istenebilir.
- Öğrencilerin Türk sanat müziği biçimlerini ayırt edemeyen hayali bir kişiye bunu nasıl yapabileceğine dair yol gösteren bir mektup yazmaları istenebilir.
- Öğrencilerden bildikleri bir şarkıyı meşk usulü ile bir arkadaşlarına öğretmeleri istenir. Bu öğretme yönteminin avantaj ve dezavantajları hakkında sınıf içi tartışma yapmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden Türk sanat müziğinin genel özelliklerinin anlatıldığı eğitici bir video izlemeleri ve öğrendikleri ile bir bilgi görseli oluşturmaları istenebilir.

Öğrencilere çalgı grupları hakkında bilgi görseli hazırlama görevi verilebilir, öğrencilerden hazırladıkları bilgi görsellerini sınıfta veya dijital ortamda paylaşmaları istenebilir.

Öğrencilere Türk sanat müziği türlerini tanımalarını kolaylaştıracak dinle/bul oyunu oynatılabilir. Meşk usulü ile eğitimin nasıl yapıldığına dair eğitici bir video izletilebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: TÜRK HALK MÜZİĞİNİ TANIYORUM

Temada öğrencilerin Türk halk müziğinin genel özelliklerini açıklayabilmeleri, Türk halk müziğinde kullanılan çalgıları sınıflandırabilmeleri, Türk halk müziği türlerini belirleyebilmeleri, Türk halk müziğinin coğrafi ve kültürel özelliklerini çözümleyebilmeleri, Türk halk müziğinde aşıklık geleneğinin özelliklerini açıklayabilmeleri ve Türk halk müziğinin önemli temsilcilerini açıklayabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma

EĞİLİMLER

E1.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiiklik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Görsel Sanatlar, Türkçe, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

SAB9. Müziksel Dinleme Becerisi, SBAB3. Tarihsel Empati

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- MK.4.2.1. Türk halk müziğinin genel özelliklerini açıklayabilme
- MK.4.2.2. Türk halk müziğinde kullanılan çalgıları sınıflandırabilme
- Türk halk müziğinde kullanılan çalgıları belirler.
 - Türk halk müziğinde kullanılan çalgıları özelliklerine göre ayırır.
 - Türk halk müziğinde kullanılan çalgıları ses üretme biçimlerine göre tasnif eder.
 - Türk halk müziği çalgılarını örneklendirir.
- MK.4.2.3. Türk halk müziği türlerini belirleyebilme
- MK.4.2.4. Türk halk müziğinin coğrafi ve kültürel özelliklerini çözümleyebilme
- Türk halk müziğinin yerel ve bölgesel özellikler taşıdığını belirler.
 - Türk halk müziğinin yerel ve bölgesel unsurları arasındaki ilişkileri belirler.
- MK.4.2.5. Türk halk müziğinde âşıklık geleneğinin özelliklerini açıklayabilme
- MK.4.2.6. Türk halk müziğinin önemli temsilcilerini açıklayabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

- Türk Halk Müziğinin Genel Özellikleri
- Türk Halk Müziğinde Kullanılan Çalgılar
- Türk Halk Müziği Türleri
- Türk Halk Müziğinin Coğrafi ve Kültürel Özellikleri
- Âşıklar Geleneği
- Türk Halk Müziğinin Önemli Temsilcileri

Genellemeler

- Türk halk müziği kaynağını halkın yaşayışından alan, zengin, tek sesli bir türdür.

Anahtar Kavramlar

ağıt, âşık, barak, bozlak, deyiş, gurbet havası, hoyrat, maya, oyun havası, semah, yol havası

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları, kısa cevaplı sorular, dereceli puanlama anahtarı, anekdot kaydı, kontrol listesi ve gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca öğretmenler, öğrenme çıktıları ve içerik çerçevesi doğrultusunda mevcut ölçme araçlarını uyarlayabilir ya da gerektiğinde farklı araçlar geliştirerek süreci zenginleştirebilir.

Öğrencilere performans görevi olarak bir harita üzerinde türkülerin yörelerini işaretleme ve her yörenin müzikal özelliklerini açıklayan bir poster hazırlama görevi verilir.

Öğrencilere performans görevi olarak âşıklık geleneğinin bir temsilcisinin hayatı ve eserlerini inceleyip sınıfta kısa bir hikâye anlatma görevi verilir. Performans görevleri, dereceli puanlama anahtarıyla coğrafi doğruluk, içerik kapsamı ve sunum becerisi ölçütlerine göre değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

- Öğrencilerin müzikte tür farkındalığına sahip oldukları kabul edilmektedir.
- Öğrencilerin müzikal dinleme becerisine sahip oldukları kabul edilmektedir.
- Öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknolojik araçları kullanarak araştırma yapma becerisine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere dinledikleri bir esere hangi durumda “şarkı” hangi durumda “türkü” dedikleri sorulabilir. Öğrencilerden bu farkları nasıl ayırt ettiklerini açıklamaları istenebilir. Öğrencilere Türk halk müziğinin özelliklerinin neler olduğu sorularak öğrencilerin türe dair ön bilgileri ölçülebilir.

Köprü Kurma Öğrencilere daha önce öğrendikleri Türk halk müziği yerel çalgılarını hatırlatacak sorular sorulabilir. Günlük yaşamlarında Türk halk müziği türüne ait örnekler dinleyip dinlemedikleri sorulabilir. Öğrencilerden sevdikleri eserleri paylaşmaları istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

MK.4.2.1

Öğrencilere dikkat gerektiren bir etkinlik yapacakları söylenerek öğrencilerin ilgileri çekilir ve dinleme etkinliklerine yoğunlaşmaları konusunda öğrenciler teşvik edilir (**E1.1, E3.2**). Öğrencilere Türk halk müziği eser analiz formları dağıtılır. Öğrencilerden dinleyecekleri eserde tespit ettikleri müzikal unsurları bu formlara işaretlemeleri istenir. Öğrencilere öğretim aracı olarak seçilen Türk halk müziği eseri dinletilir (**SAB9**). Büyük grup tartışması yöntemiyle öğrencilerin doldurduğu formlar incelenir, varsa yanlışlar giderilir, eksik unsurlar tamamlanır (**SDB2.1, SDB2.2**). Başka örneklerle dinleme etkinliği zenginleştirilir. Dinleme etkinlikleri sırasında öğrencilerin estetik haz duymasına, güzellik, uyum ve ahenk algılarının geliştirilmesine çalışılır (**D7.1**). Türk halk müziğinin kaynağını halkın yaşayışından alan, tek sesli, anonim ve yer yer makamsal yapısı öğretmen tarafından vurgulanır. Formlarda tespit edilen unsurların çeşitliliğinin Türk halk müziğinin çeşitliliğine dair bir veri olduğunu, Türk halk müziğinin zengin bir tür olduğunu öğrencilerin fark etmesine yönelik yönlendirici sorular sorulur (**D19.2**). Süreç kısa cevaplı sorular ve gözlem formu ile değerlendirilebilir.

MK.4.2.2

Öğrencilerin Türk halk müziği çalgılarını tanıtan eğitici videoları araştırmaları ve bu videolardan en beğendiklerini sınıfla paylaşmaları istenir (**E3.2, OB1, OB2, OB4**). Öğrenciler araştırma sürecinde planlı ve sorgulayıcı olmaları ve görevlerini eksiksiz yapmaları yönünde desteklenir (**D3.2, D16.3**). Öğrencilere sınıfta uygun olan videolar izletilir, çeşitli türkülerden ses kayıtları dinletilir ve öğrencilerin çalgıları belirlemeleri sağlanır. Daha önce öğrendikleri “çalgıları ses üretme biçimine göre gruplama” etkinliği hatırlatılarak bu grupların adları sorulur. Öğrencilerin Türk halk müziği çalgılarını ses üretme biçimlerine göre ayırmaları sağlanır. Öğrenciler dört gruba ayrılır ve her grubun bir çalgı ailesinin adını alması sağlanır. Gruplara Türk halk müziği çalgılarının fotoğrafları gösterilerek, ses kayıtları dinletilerek her grubun kendine ait çalgıyı tespit edip grup listesine yazması istenir (**SAB9**). Çeşitli türkülerden örnekler dinletilerek etkinlik tekrarlanır. Öğrencilerin Türk halk müziği çalgılarını ses üretme biçimlerine göre tasnif etmeleri sağlanır. Öğrencilere bilgileri gruplandırmanın ve sıralamanın öğrenmeyi kolaylaştıracağı söylenir (**E3.7**). Öğrencilere öğrendikleri çalgıların hangi gruba dâhil olduğunu etiketleyeceği bilgi kartları yapma görevi verilir. Oluşturulan çalgı bilgi kartlarıyla sınıf içi soru-cevap etkinliği düzenlenebilir. Öğrencilerin grup çalışmasındaki katılım ve iş birliği becerilerini izlemek için gözlem formu, çıkarımlarının doğruluk ve kapsamını izlemek için kontrol listesi kullanılabilir.

MK.4.2.3

Öğrencilere Türk halk müziği hakkında bildiklerini ölçmeye yönelik kısa cevaplı sorular sorulur. “Sizce Türk halk müziğinin birbirinden farklı özelliklerde eserleri var mı?” sorusuyla büyük grup tartışması yapılır. Öğrencilere Türk halk müziğinin kırık hava ve uzun hava biçimleri

olduğu söylenir. Türk halk müziği biçimlerini tanıtıcı kısa, eğitici bir video izlenir ve öğrencilerin hoyrat, barak, bozlak, maya, gurbet havası, yol havası, ağıt, oyun havası, semah, deyiş, kahramanlık türküleri örneklerini dinlemeleri sağlanır (**SAB9**). Öğrencilerin bu müzik biçimlerini dinleyerek analiz edebilecekleri belirtilir. Dinleme etkinliğine yoğunlaşmaları teşvik edilir (**E3.2**). Öğrencilere Türk halk müziği dinleme ve analiz formu dağıtılır. Öğrencilerden dinleyecekleri eserde tespit ettikleri unsurları bu formlara işaretlemeleri istenir. Öğrencilere öğretim aracı olarak seçilen Türk halk müziği eseri dinletilir (**SAB9**). Büyük grup tartışması yöntemiyle öğrencilerin doldurduğu formlar incelenir, varsa yanlışlar giderilir, eksik unsurlar tamamlanır. Başka örneklerle dinleme etkinliği zenginleştirilir. Dinleme etkinlikleri sırasında öğrencilerin estetik haz duymalarına, güzellik, uyum ve ahenk algılarının geliştirilmesine çalışılır (**D7.1**). Süreç kısa cevaplı sorular ve gözlem formu ile değerlendirilebilir.

MK.4.2.4

Öğrencilere türküde kullanılan çalgılar, türkünün sözlerinde geçen yöresel söyleyiş özellikleri, eşlik dansı olup olmadığı gibi başlıkların listelendiği çalışma kâğıtları dağıtılır ve öğrencilerden dinleme etkinliğine tüm dikkatlerini vermeleri istenir (**E3.2**). Öğrencilere farklı yörelere ait türküler dinletilir (**SAB9, D19.2**). Öğrencilerin dinledikleri türkülerde tespit ettikleri unsurları bu çalışma kâğıtlarına işlemeleri sağlanır. Büyük grup tartışması yapılarak çalışma kâğıtları değerlendirilir ve örüntüler listelenerek sınıflandırma tablosuna kaydedilir. Öğrencilerin halk müziğinin yerel ve bölgesel özellikler taşıdığını belirlemeleri sağlanır. Büyük grup tartışması yoluyla hangi bölgelerde hangi ezgisel ve ritimsel unsurların yoğunlaştığı tespit edilir ve bulgular Türkiye haritasına işlenir (**SDB2.1, SDB2.2**). Beyin fırtınası, akvaryum, büyük grup tartışması gibi yöntemler kullanılarak verilerin yoğunlaştığı bölgelerin özellikleri belirlenir. Öğrencilerin eserlerde kullanılan çalgıların, söyleyiş özelliklerinin, ritimsel unsurların yörelerin coğrafi özellikleri ve kültürel yapısıyla ilişkisini belirlemeleri sağlanır. Öğrencilere performans görevi olarak Türk halk müziğinin coğrafi çeşitliliğini göstermek için bir harita üzerinde türkülerin yörelerini işaretleme ve her yörenin müzikal özelliklerini açıklayan bir poster hazırlama görevi verilebilir. Performans görevleri, dereceli puanlama anahtarıyla coğrafi doğruluk, içerik kapsamı ve sunum becerisi ölçütlerine göre değerlendirilebilir. Öğrencilerin toplumsal ve kültürel çıkarımlarını içerik ve kapsam açısından değerlendirmek için dereceli puanlama anahtarı, tartışmalardaki katkılarını kaydetmek için anekdot kaydı kullanılabilir.

MK.4.2.5

Öğrencilerden âşıklık geleneğiyle ilgili olarak basılı ve dijital kaynaklardan bilgi toplamaları ve edindikleri bilgileri sınıfta paylaşımları istenir (**OB1, OB2**). Öğrenciler araştırma sürecinde planlı ve sorgulayıcı olmaları ve görevlerini eksiksiz yapmaları yönünde desteklenir (**D3.2, D16.3**). Öğrenci bulguları sınıflandırma tablosuna kaydedilir. Âşıklık geleneğinin ortaya çıkma nedenlerine dair öğrencilere beyin fırtınası yaptırılır ve öğrencilerden âşıklığı doğuran tarihsel koşulları belirlemeleri istenir (**SBAB3, SDB2.1, SDB2.2**). Öğrencilerin âşıklık geleneğinin temsilcilerinin ortak özelliklerini belirlemeleri sağlanır. Öğrencilerin âşıklık geleneğinin özelliklerine dair bulguları birleştirilerek genel bir önermede bulunmaları ve âşıklık geleneğinin özelliklerini belirlemeleri sağlanır (**D19.3**). Öğrencilerden performans görevi olarak âşıklık geleneğinin bir temsilcisinin hayatı ve eserlerini inceleyip sınıfta kısa bir hikâye anlatımı yapmaları istenir. Performans görevleri, dereceli puanlama anahtarıyla içerik kapsamı ve sunum becerisi ölçütlerine göre değerlendirilebilir. Öğrenci çıkarımlarının doğruluk ve kapsamını izlemek için kontrol listesi ve gözlem formu kullanılabilir.

MK.4.2.6

Öğrencilerden bildikleri Türk halk müziği temsilcilerini listelemeleri istenir. Bir türün önemli temsilcisi sayılmanın şartlarının neler olabileceği büyük grup tartışması yoluyla belirlenir ve öğrenci listeleri gözden geçirilir. Sınıfça belirlenen ölçütlere uygun temsilciler listelenir ve bu temsilcilerin Türk halk müziğine katkıları hakkında görüş alışverişinde bulunulur. Öğrenciler gruplara ayrılır ve her grubun bu kişilerden birinin alana katkılarını ve eserlerini güvenilir genel ağ adreslerinden, çeşitli basılı ve görsel kaynaklardan araştırıp sınıfta sunması sağlanır (**OB1, OB2, SDB2.1, SDB2.2**). Öğrenciler araştırma sürecinde planlı ve sorgulayıcı olmaları ve görevlerini eksiksiz yapmaları yönünde desteklenir (**D3.2, D16.3, E2.2**). Süreç boyunca Türk halk müziği eserlerinin millî kimliğimizin parçası olduğu vurgulanır (**D19.2**). Öğrencilerin etkinliklere katılım ve yaratıcılık düzeylerini izlemek için gözlem formu, tartışmalardaki katkılarını kaydetmek için anekdot kaydı kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere bölgelerde yoğunlaşan ritim yapılarını oluşturacakları “Türkiye ritim haritası”na işleme görevi verilebilir (Bu harita dijital de olabilir.).

Öğrencilerin Türk halk müziği ile Türk sanat müziği arasındaki benzerlik ve farklılıkları içeren karşılaştırma tabloları hazırlamaları ve sınıf ya da okul panolarında sergilemeleri istenebilir.

Öğrencilerden aşıklık geleneği ile anonimlik özelliğinin aynı müzik türünde yer almasının, türe dair ne söylediğini yorumladıkları bir yazı yazmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden dinledikleri türkülerin söyleyiş özelliklerini belirlemeleri, dinledikleri türkülerin fark ettikleri söyleyiş özelliklerini sınıfta açıklamaları istenebilir.

Öğrencilerin Türk halk müziğinde yer alan bir âşığın yaşamı hakkında kısa bir hikâye yazarak sınıf arkadaşlarına anlatması istenebilir. Bu hikâyede âşığın yaşamından kesitler ve ünlü eserleri üzerinde durması istenebilir, hikâye görseller ekleyerek zenginleştirebilir.

Öğrencilere Türk halk müziği çalgılarının fotoğraflarının olduğu kartlar verilerek öğrencilerin bu kartları ses üretme biçimlerine göre (telli, nefesli, vurmali vb.) gruplandırmaları istenebilir.

Öğrencilerin her çalgı ailesini (telli, nefesli, vurmali vb.) temsil eden kısa sunumlar hazırlaması istenebilir. Bu sunumlarda ilgili çalgı ailesindeki çalgıları tanıtarak ses üretme biçimlerini ve kullanım alanlarını açıklamaları istenebilir. Öğrenciler sunumlarını görsel materyallerle destekleyebilir ve sınıf arkadaşlarına çalgılar hakkında bilgiler verebilirler.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: TÜRK MÜZİĞİNDEKİ ÇEŞİTLİLİĞİ KEŞFEDİYORUM

Temada öğrencilerin çok sesli Türk müziği, Türk popüler müziği, mehter müziği ve dinî müziğin genel özelliklerini açıklayabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 9

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1.Temel Beceriler

EĞİLİMLER E2.2. Sorumluluk, E3.2. Odaklanma, E3.4. Gerçeği Arama

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D7. Estetik, D3. Çalışkanlık, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Görsel Sanatlar, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** SAB9. Müziksel Dinleme, KB2.7. Karşılaştırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- MK.4.3.1. Çok sesli Türk müziğinin genel özelliklerini açıklayabilme
- MK.4.3.2. Türk popüler müziğinin genel özelliklerini açıklayabilme
- MK.4.3.3. Mehter müziğinin genel özelliklerini açıklayabilme
- MK.4.3.4. Dinî müziğin genel özelliklerini ve türlerini açıklayabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

- Çok Sesli Türk Müziği
- Türk Popüler Müziği
- Mehter Müziği
- Dinî Müzik

Genellemeler

- Türk müziğinin birçok türü vardır.

Anahtar Kavramlar

deyiş, ilahî, mehter, semah, tasavvuf

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları, gözlem formu, kontrol listesi, çalışma yaprağı ve akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca öğretmenler, öğrenme çıktıları ve içerik çerçevesi doğrultusunda mevcut ölçme araçlarını uyarlayabilir ya da gerektiğinde farklı araçlar geliştirerek süreci zenginleştirebilir.

Performans görevi olarak öğrencilere mehter müziğinin ritimlerini içeren basit bir ritim çalışması yapma veya grup hâlinde bir mehter marşını seslendirme çalışması verilir. Ayrıca öğrencilerden Türk popüler müziği için bir tematik çalma listesi hazırlamaları ve bu listede yer alan eserleri neden seçtiklerine dair kısa açıklamalar yazmaları istenir. Performans görevleri, derecelendirme ölçeğiyle katılım, özgünlük ve uygulama doğruluğu ölçütlerine göre değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin tür farkındalığı olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin müziksel dinleme becerilerine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin dijital okuryazarlık, teknolojik araçları kullanarak araştırma yapma becerisine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere bireysel dinleme etkinliklerinde çok sesli müziği tercih edip etmedikleri ve bunun nedenleri sorulabilir.

Öğrencilere bir müziği popüler yapan etkenlerin neler olabileceği sorulabilir.

Öğrencilere daha önce hiç mehteran takımı görüp görmedikleri sorulabilir. Gören öğrencilerin ne hissettiklerini anlatmaları sağlanabilir.

Öğrencilere bir müziğin dinî müzik olduğunun nasıl anlaşılabilceği sorulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere daha önce öğrendikleri Türk sanat müziği ve Türk halk müziğinin dışında başka hangi türleri bildikleri sorulabilir. Müzik türlerindeki bu çeşitliliğin onlara hissettirdiklerini ifade etmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

MK.4.3.1

Öğrencilere çok sesli Türk müziği türünde kısa bir örnek dinletilir ve öğrencilerin ilk izlenimleri sorulur (**SAB9**). Öğrencilerin farklı seslerin uyumuna ve ahenge dikkatleri çekilir (**D7.1**). Detay verilmeden ülkemizde çok sesli müziğin geliştirilme çalışmalarının Atatürk önderliğinde başlatıldığı belirtilir (**D19.2**). Ders aracı olarak kullanılacak çok sesli Türk müziği örnekleri dinletilir. Öğrencilerden çok sesli müziğin armoni ve melodi açısından tek sesli müzikten farklarına dikkat etmeleri istenir (**KB2.7, E3.2**). Türk çok sesli müziğinin kullanılan çalgılar ve içerdiği tonal yapıyla yerel ve kültürel özellikler taşıdığı ifade edilir. Öğrencilerin bulgularını sınıflandırma tablosuna işlemeleri beklenir. Öğrencilerin etkinliklere katılım ve yaratıcılık düzeylerini izlemek için gözlem formu, öğrenci çıkarımlarının doğruluk ve kapsamını izlemek için kontrol listesi kullanılabilir.

MK.4.3.2

Öğrencilere çeşitli Türk popüler müziği örnekleri dinletilerek öğrencilerden bu eserlerin sözel yapısında ortak olan unsurları listelemeleri istenir. İşlenen konuların ve ezgi yapılarının eserlerin popülerliğine etkisine dair öğrenci görüşleri alınır. Bir eserin popülerliği ile sanatsal niteliğinin yüksekliğinin aynı anlama gelip gelmediği konusunda büyük grup tartışması yapılır (**SDB2.1, SDB2.2**). Öğrencilerin dinledikleri eserlerde kullanılan çalgıları listelemeleri istenir. Türk popüler müziğinde Türk müziği çalgılarının da kullanılıyor olmasının türe kattığı kültürel özellik vurgulanır. Öğrencilerden performans görevi olarak Türk popüler müziği için bir tematik çalma listesi hazırlamaları ve bu listede yer alan eserleri neden seçtiklerine dair kısa açıklamalar yazmaları istenir. Performans görevleri, derecelendirme ölçeğiyle katılım, özgünlük ve uygulama doğruluğu ölçütlere göre değerlendirilebilir. Öğrencilerin etkinliklere katılım ve yaratıcılık düzeylerini izlemek için gözlem formu, öğrenci çıkarımlarının doğruluk ve kapsamını izlemek için kontrol listesi kullanılabilir.

MK.4.3.3

Öğrencilere müziğin kitleleri harekete geçirici, insanlara moral verici özelliği hatırlatılır. Mehter müziğinin de bu bağlamda millî kimliğimizin bir parçası olduğu belirtilir (**D19.2**). Dijital araçlardan yararlanılarak mehteran takımı videosu izletilir (**OB1**). Öğrencilerin mehteran takımında bulunan çalgıların özelliklerini belirlemeleri istenir. Mehteran takımlarında sadece vurmali ve üflelemeli çalgıların bulunmasının sebeplerine dair beyin fırtınası yapılır. Akvaryum tekniği kullanılarak mehteran takımı ile bando arasındaki benzerlik ve farklılıklar belirlenir. Bulgular venn şeması oluşturularak görselleştirilir. Performans görevi olarak öğrencilere mehter müziğinin ritimlerini içeren basit bir ritim çalışması yapma veya grup hâlinde bir mehter marşını seslendirme çalışması verilir. Performans görevleri, derecelendirme ölçeğiyle katılım, özgünlük ve uygulama doğruluğu ölçütlere göre değerlendirilebilir. Süreç doğru-yanlış, eşleştirme, boşluk doldurma gibi maddelerden oluşan çalışma yaprağı ile değerlendirilebilir.

MK.4.3.4

Öğrencilere gruplara ayrılarak dinî müzik hakkında araştırma yapma ve araştırma bulgularını sınıfa sunma görevi verilir (**E3.2, E3.4, OB1, OB2, OB4, SDB2.1, SDB2.2**). Öğrenciler araştırma sürecinde planlı ve sorgulayıcı olmaları ve görevlerini eksiksiz yapmaları yönünde desteklenir (**D3.2, D16.3, E2.2**). Öğrencilerden dinî müzikte kullanılan sözel ve çalgısal unsurların diğer türlerle farklarını karşılaştırma tablosuna kaydetmeleri istenir. Ayrıca bu sürece dinî müzik türlerini de dâhil etmeleri ve bu türlere ait örnekleri arşiv olarak edinmeleri istenir. Bu türlere ait örnekler vermeleri beklenir. Öğrencilerin grup

çalışmasındaki katılım ve iş birliği becerilerini izlemek için gözlem formu, diğer grupların çalışmalarını değerlendirerek eleştirel düşünme becerilerini geliştirmesini sağlamak için akran değerlendirme formu kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere çok sesli müziğin yaygın olduğu ülkeleri dijital ortamda araştırma görevi verilebilir.

Öğrencilerden ülkemizdeki Türk popüler müzikte uluslararası ölçekte başarı kazanmış örnek sanatçıları araştırmaları istenebilir.

Öğrencilerden müziğin geçmişteki işlevi ile bugünkü işlevini karşılaştırdıkları bir yazı yazmaları istenebilir.

Öğrencilerden aynı dine mensup farklı kültürlere ait müzikleri ve farklı dinler için bestelenmiş müzikleri kendi içlerinde karşılaştırmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere mehteran takımındaki çalgıların resimleri ve ses kayıtları verilerek öğrencilerden bu çalgıları türlerine göre (telli, nefesli, vurmali vb.) sınıflandırmaları istenebilir.

Öğrencilerden sevdikleri Türk popüler müziği şarkılarını listelemeleri, sonrasında popüler müziğin insanların duygusal durumlarını nasıl etkilediği ve toplumsal bir bilinç oluşturma adına ne gibi mesajlar verdiği üzerine görüş bildirmeleri istenebilir.

Öğrencilere ülkemizdeki çok sesli müzik topluluklarını araştırma görevi verilebilir.

Öğrencilerden dinledikleri bir dinî müzik örneğine dair hissettiklerini yazmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

